

طرح

اشاره:

یکی از بخش‌های سومین مجمع عمومی انجمن نویسندگان کودک و نوجوان، مطرح شدن اعتراض جمعی از اعضای انجمن، به «طرح دفتر نقد و بررسی کتابهای کودک و نوجوان» بود که پاسخ یکی از اعضای هیات مدیره را نیز در پی داشت.

آنچه در پی می‌آید، طرح مربوطه و نیز اظهارنظرهای مخالف و موافق است. متن اول، توسط طاهره ایبد و متن دوم، توسط علی اصغر سیدآبادی، در مجمع سوم قرائت شد. در نهایت رأی مجمع این شد که طرح مسکوت بماند و در فرصتی دیگر دوباره مورد ارزیابی دقیق‌تر قرار گیرد.

طرح دفتر نقد و بررسی کتابهای کودک و نوجوان

- این طرح توسط انجمن نویسندگان کودک و نوجوان و با اهداف زیر اجرا خواهد شد:
۱. تهیه فهرست کتابهای مناسب برای توصیه به خانواده‌ها، مراکز، سازمان‌ها، کتابخانه‌ها و نهادهای ذی‌ربط.
 ۲. ارائه تصویری واقعی از وضعیت کتابهای کودک و نوجوان برای بهره‌برداری نویسندگان، مربیان و سیاستگذاران فرهنگی کشور
 ۳. نشان دادن خلأها و کاستی‌ها در حوزه کتابهای کودک و نوجوان و توصیه برای برطرف کردن این خلأها و کاستی‌ها
 ۴. تشویق به نگارش و انتشار کتابهای مورد نیاز و مطلوب از نظر هنری و محتوایی
 ۵. داوری و نقد مداوم آثار نویسندگان کودک و نوجوان

سازمان اداری
ب) شورای نهایی

دیدگاه

این شورا مرکب از افراد زیر، به پیشنهاد کمیته فرهنگی و انتخاب هیات مدیره انجمن خواهند بود.

۱. یک نفر کارشناس علوم تربیتی
۲. یک نفر کارشناس تصویرگری و گرافیک

۳. ۵ نفر نویسنده، شاعر، مترجم و منتقد ادبیات کودک و نوجوان

تبصره: اعضای شورای نهایی، برای مدت یک سال انتخاب خواهند شد.

یک نفر از میان ۵ نفر، دبیر شورا خواهد بود. دبیر شورا، مسوول دبیرخانه طرح نیز خواهد بود که مسوولیت امور اداری و اجرایی طرح بر عهده وی خواهد بود. تبصره: هیچ یک از اعضای شورای نهایی درجه‌بندی، نباید به کار نشر کتابهای کودکان و نوجوانان مشغول باشند.

وظایف شورا:

۱. تدوین ملاک‌ها و معیارهای بررسی کتابها با همکاری کمیته‌های تخصصی
 ۲. انتخاب مسوول و اعضای کمیته‌های تخصصی
 ۳. تأیید درجه‌بندی کمیته‌ها در سه گروه ضعیف، متوسط و خوب
- تبصره: شورا موظف به تأیید نتیجه بررسی کمیته‌هاست. جز در اعطای نشان ماه طلایی که نشان عالی طرح است و جز در مواردی که شکایت یا اعتراضی رسیده باشد.
۴. اعلام گزارش اجمالی به مطبوعات و رسانه‌ها
- تبصره: گزارش اجمالی، شامل اسامی کتاب‌ها و درجه‌ای که به آنها داده شده، خواهد بود.
۵. ارائه گزارش تفصیلی به دبیرخانه، برای ارائه به مراکز، سازمان‌ها، اشخاص حقیقی و حقوقی که متقاضی آن هستند.
- تبصره ۱: گزارش تفصیلی، شامل مشخصات کامل کتاب، خلاصه آن، درجه بندی و نقد و بررسی و اطلاعات موجود پیرامون آن خواهد بود.
- تبصره ۲: گزارش تفصیلی در ازای دریافت هزینه، در اختیار متقاضیان قرار

خواهد گرفت.
تبصره ۳: در پایان هر سال، گزارش تفصیلی در جزوه‌ای چاپ خواهد شد و به فروش خواهد رسید.

۶. ارائه گزارش تفصیلی به هیات مدیره انجمن
۷. ارائه گزارش از وضعیت کتاب، بر اساس تعداد، موضوع، قالب و همچنین وضعیت کیفی، بر اساس گزارش‌های کمیته‌ها به هیات مدیره انجمن
۸. اعطای نشان عالی «ماه طلایی» به کتاب‌ها فقط در صلاحیت این شورا است که در یک نامه رسمی، با امضای دبیر شورا، حق استفاده از آن نشان به نویسنده و ناشر داده خواهد شد.

تبصره ۱: ناشر می‌تواند متن نامه را در همان کتاب درج کند.
تبصره ۲: در صورتی که ناشر کتاب تغییر کرد، ناشر بعدی می‌تواند از این نشان برای کتاب استفاده کند.

تبصره ۳: در صورتی که ناشری در این زمینه تخلف کند، ضمن اعلام موضوع در مطبوعات، توسط کمیته حقوقی انجمن نویسندگان کودک و نوجوان، موضوع از طریق مراجع قانونی و قضایی پیگیری خواهد شد.

ج) دبیرخانه

دبیرخانه درجه‌بندی کتابهای کودکان و نوجوانان، زیر نظر دبیر فعالیت خواهد کرد.

دبیر که مسوولیت دبیرخانه را بر عهده دارد، عضو شورای نهایی نیز خواهند بود. وظایف و اختیارات دبیرخانه:

- ۱- تهیه نمایه منتشره از خانه کتاب ایران
 - ۲- تهیه تمام کتاب‌ها بر اساس این نمایه
 - ۳- ثبت و فهرست نویسی کتاب‌ها در دفتر دبیرخانه
 - ۴- طبقه‌بندی کتاب‌ها بر اساس کمیته‌ها
 - ۵- ارسال کتاب‌ها به کمیته‌ها
 - ۶- ارسال کتاب‌ها و گزارش کمیته‌ها به شورای نهایی
 - ۷- اعلام گزارش اجمالی شورا به مطبوعات و رسانه‌ها
 - ۸- اطلاع‌رسانی و ارائه گزارش تفصیلی در ازای دریافت هزینه
 - ۹- ارائه اطلاعات و آمار به متقاضیان در قبال دریافت هزینه
 - ۱۰- ارائه گزارش‌های قید شده در طرح به هیات مدیره انجمن
 - ۱۱- جمع‌آوری تمام نقدها، نظرها و یادداشت‌ها، خبرها و مطالب مطبوعات درباره کتابهای کودک و نوجوان و طبقه‌بندی آنها برای ارائه به متقاضیان
 - ۱۲- ارائه کتاب‌ها پس از اتمام بررسی، به کتابخانه‌ای که تعیین خواهد شد. تبصره: کتابخانه در مراحل بعد تشکیل خواهد شد.
- به‌کارگیری نیروی انسانی براساس نیاز توسط دبیر انجام خواهد گرفت.

تمام تجهیزات و ادوات دبیرخانه، متعلق به انجمن نویسندگان کودک و نوجوان خواهد بود، مگر ادوات و تجهیزاتی که به امانت از مراکز و نهادها گرفته می‌شود و یا به دلیل مشارکت در طرح، در اختیار دبیرخانه گذاشته می‌شود.

هزینه‌ها و درآمدهای دبیرخانه نیز به انجمن تعلق خواهد داشت. البته، انجمن می‌تواند برای تأمین هزینه‌ها، با نهادها و مراکز دولتی و غیر دولتی مشارکت کند. تمام محاسبات و امور مالی دبیرخانه، تابع مقررات مالی انجمن نویسندگان کودک و نوجوان خواهد بود.

د) کمیته‌های تخصصی و درجه‌بندی اولیه
کمیته‌ها به شرح زیر خواهد بود:

- ۱- کمیته شعر و قصه منظوم
- ۲- کمیته داستان و نثر ادبی
- ۳- کمیته علمی - آموزشی
- ۴- کمیته هنری و گرافیک
- ۵- سایر خواندنی‌ها

هر یک از کمیته‌ها متشکل از یک مسوول و چهار عضو خواهد بود که توسط شورای نهایی، برای مدت یک فصل انتخاب خواهد شد.

۱- هر کتاب بر حسب مورد، در کمیته‌ها مورد بررسی قرار خواهد گرفت.
۲- هر کتاب توسط اکثریت اعضای کمیته‌ها بررسی خواهد شد و سپس در جلسه کمیته‌ها مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.

۳- هر کمیته پس از تشکیل جلسه، کتاب‌ها را در گروه‌های ضعیف، متوسط و خوب (ماه نقره‌ای) و بطور جداگانه، برای گروه‌های سنی خردسال، کودک و نوجوان طبقه‌بندی و گزارش را به دبیرخانه ارسال خواهد کرد.

۴- کمیته‌ها پس از تشکیل جلسات، کتابهای پیشنهادی خود را برای دریافت نشان عالی «ماه طلایی» به شورای نهایی ارائه خواهند کرد.

تبصره: در صورتی که شورای نهایی، هر یک از کتابهای پیشنهادی را نپذیرد، آن کتاب در گروه کتابهای خوب معرفی خواهد شد.

۵- کمیته‌ها پس از هر جلسه، گزارشی از وضعیت کتاب‌های رشته خود را به همراه اطلاعات و آمار در این زمینه، به شورای نهایی ارائه خواهند کرد.

۶- تمام گزارش‌ها و نتایج بررسی‌ها، به صورت مکتوب، برای بهره‌برداری به دبیرخانه ارائه خواهد شد.

نشان ماه طلایی

۱- نشان ماه طلایی، عالی‌ترین نشان طرح خواهد بود.

۲- این نشان با تصویب شورای نهایی، به یک یا چند کتاب در موضوعات و گروه‌های سنی مختلف، اعطا خواهد شد.

۳- نشان در یک نامه رسمی و با امضای دبیر شورا، به ناشر و نویسنده اعطا خواهد شد.

را درباره کتابهایی که مطالعه کرده است به دبیرخانه ارائه کند تا به کمیته مربوط ارجاع شود و علاوه بر استفاده در آن کمیته، در آرشیو حفظ شود و در اطلاع رسانی مورد بهره برداری قرار گیرد.

طاهره ایبند: سلام و خسته نباشید. طرحی که در حال حاضر، مورد اعتراض شاید ۱۴، ۱۵ نفر از نویسندگان کودک و نوجوان قرار گرفته، طرح دفتر نقد و بررسی کتابهای کودک و نوجوان است. ترجیح می‌دهم قبل از شروع بحث، نکاتی را درباره این که ما چگونه از این طرح مطلع شدیم، خدمت‌تان عرض کنم. و بعد دلایل اعتراض را بگویم. اولین بار، طرح عنوان ماه طلایی و ماه نقره‌ای انجمن، در مصاحبه مطبوعاتی اعضای هیات مدیره انجمن مطرح شد. بعد از آن، خود من و دوستان دیگر، پیگیر دریافت این طرح بودیم. بنده در حدود ۵ بار تماس تلفنی با انجمن داشتم و بعضی از دوستان را دیدم و به آنها گفتم می‌خواهم این طرح را ببینم و هر بار، به دفعات بعد موکول شد و سرانجام گفتند آقای X که عضو هیات مدیره است، طرح را دارد، شما می‌توانید از ایشان بگیرید. طرحی که در آخر به من داده شد، طرحی است با عنوان «دفتر نقد و بررسی کتابهای کودک و نوجوان» که در چهار صفحه، با بند و مواد عدیده، تنظیم شده است. با توجه به بررسی‌ای که روی طرح انجام شد و دوستانی که خود طرح را دریافت کرده بودند، دلایلی به اعتراض یافتیم که در اینجا مطرح می‌کنیم. صحبت‌هایی با این دوستان شد که حداقل باید پنج نفر اعتراض خود را کتبی اعلام می‌کردند. ما تلاش کردیم که دلایل کاملاً مدون و مشخصی را مطرح کنیم که امروز در مجمع مطرح می‌شود. اما اعتراض خود را چهارشنبه، به انجمن اعلام کردیم و لطف کردند وقت دادند تا درباره این مطلب با هم صحبت کنیم. یکی از اعضای انجمن، دیشب با من تماس گرفت و گفت که فقط کلیت این طرح تضمین شده، یعنی درج نشان ماه طلایی و ماه نقره‌ای و جزئیاتی که حدود ۴ صفحه از این طرح را تشکیل می‌دهد، تصویب نشده است. با فرصت کمی که بود و با این که دسترسی چندانی به همه دوستان معترض نبود، تلاش خود را کردیم و به نتایجی رسیدیم که الان خدمت‌تان اعلام می‌کنم. این که انجمن نویسندگان کودک و نوجوان تلاش کند تا زمینه کار خلاق را برای نویسندگان فراهم آورد و در جهتی گام بر دارد که به ارتقای سطح کیفی و کمی آثار کمک کند، کاری است مهم و در خور تقدیر و ارزشمند. این که انجمن نویسندگان همت گمارد که در این آشفته بازار کتاب که حجم سنگین آثار غیر ادبی، کارتون و بازاری، نه تنها نویسندگان ما را دچار نفس‌تنگی نشر کرده که مخاطب کودک و نوجوان هم به ویروس سطحی‌نگری، ساده پنداری و ساده انگاری مبتلا شده و امکان دستیابی به آثار خوب از او گرفته شده، امری بسیار ضروری است.

به نظر می‌رسد طرح اعطای نشان ماه طلایی و ماه نقره‌ای، در راستای احقاق حق مذکور ارائه شده تا مخاطب کودک و نوجوان را یاری دهد تا کتاب خواندنی را از غیر خواندنی و خوب را از بد تشخیص دهد.

از آن جا که طرح ارائه شده، دارای ابهامات و نقائصی است که برخی از آنها

۴- ناشر می‌تواند از «نشان ماه طلایی» روی جلد کتاب استفاده کند.
۵- این نشان به کتاب داده می‌شود و هر ناشری که کتاب را منتشر کند، می‌تواند از این نشان استفاده کند.

نشان ماه نقره‌ای

۱- نشان ماه نقره‌ای، دومین نشان طرح خواهد بود.
۲- این نشان با تصویب کمیته‌های تخصصی و تأیید شورای نهایی، در موضوعات و گروه‌های سنی مختلف، اعطا خواهد شد.
۳- این نشان در یک نامه رسمی و با امضای دبیر شورا، به نویسنده و ناشر اعطا خواهد شد.

۴- ناشر می‌تواند از «نشان ماه نقره‌ای» روی جلد کتاب استفاده کند.

۵- این نشان به کتاب داده می‌شود و هر ناشری که کتاب را منتشر کند، می‌تواند از این نشان استفاده کند.

توضیحات متفرقه

۱- تمام کتابهایی که با موضوعات مختلف برای رده‌های سنی خردسال کودک و نوجوان (گروه سنی الف، ب، ج، د و ه) منتشر می‌شود، مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت و فهرست‌ها بطور جداگانه، برای این گروه‌های سنی اعلام خواهد شد.
۲- فهرست کتابها بر اساس طبقه‌بندی، متوسط، نشان ماه نقره‌ای (خوب) و نشان ماه طلایی (عالی) تنظیم و اعلام خواهد شد.

۳- تصمیم‌گیری درباره انتخاب بهترین کتاب هر سال یا ماه یا فصل، در رده‌های مختلف سنی و موضوعات مختلف، در صلاحیت هیات مدیره خواهد بود و می‌تواند به عنوان یک پیشنهاد، مورد بررسی کارشناسی قرار گیرد.

۴- هزینه‌های این طرح توسط انجمن تهیه خواهد شد.
۵- بخشی از هزینه‌ها از راه ارائه اطلاعات، گزارش‌های تفصیلی و نقدها تأمین خواهد شد.

۶- انجمن می‌تواند برای تأمین هزینه‌های طرح، با سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیر دولتی مشارکت کند، مشروط بر این که طرف مشارکت، در کار کتاب‌ها دخالتی نکند.

تبصره: این مشارکت از طرف هر نهادی که باشد اعلام خواهد شد و در اعلام آن، به عدم دخالت آن نهاد نیز اشاره خواهد شد.

۷- سعی خواهد شد مشارکت صدا و سیما برای پشتیبانی از این طرح جلب شود.

۸- گزارش اجمالی، به صورت ماهانه، به رسانه‌های همگانی ارائه می‌شود.

۹- جلسات کمیته‌ها بصورت هفتگی برگزار خواهد شد.

۱۰- جلسات شورای نهایی به صورت ماهانه یا دو هفته یک بار خواهد بود.

۱۱- هیات مدیره در هر فصل، یک یا دو بار برای سیاست‌گذاری و رسیدگی به اعتراض‌ها و نظارت بر فعالیت‌های دبیرخانه تشکیل جلسه خواهد داد.

۱۲- هر یک از اعضای انجمن یا دیگر کارشناسان علاقه‌مند می‌تواند نظر خود

ب) اعضای هیات مدیره، تعریف مشخصی دارند. قرار نیست این هیات، هم در کار اجرایی و هم در تعیین استراتژی و هم در نقد و هم در آموزش و هم در بسیاری چیزهای دیگر صاحب نظر و فعال مایشاء باشد. بدیهی است هیچ کدام از اعضای هیات مدیره، ادعا نمی‌کند که بتواند برای خوراک فکری و روحی بیست میلیون کودک و نوجوان، تعیین تکلیف کند.

ج) با این کار، مخاطب با تصمیم‌های از پیش گرفته شده در حوزه ذوق و سلیقه رو به رو خواهد شد و این سوال مطرح می‌شود که آیا ما حق داریم حق انتخاب را از کودک و نوجوان در حیطه کتابهای مناسب بگیریم؟ آیا ما می‌توانیم به مخاطب بگوییم آن چه را ما می‌پسندیم، تو نیز بیشتر پسند؟ آیا درجه‌بندی کتاب‌ها به سه گروه متوسط، خوب و عالی در خوش‌بینانه‌ترین وضعیت، بدون دخالت سلیقه شخصی بررس و کارشناس انجام می‌گیرد؟ آیا در مقوله هنر، هرگز می‌توان با جسارت و قاطعیت گفت که تشخیص یک گروه محدود پنج، شش نفره کاملاً درست و به جا بوده است؟ اگر چنین است، اعتراض‌های مختلف به داوری‌های جشنواره انتخاب کتاب مراکز مختلف را چگونه توجیه می‌کنید؟ آیا درجه‌بندی کتابهای مناسب، با درج نشان ماه طلایی و ماه نقره‌ای، خطر باندبازی و گروه‌گرایی را در پی نخواهد داشت! از آن جا که تمامی هنرمندان و نویسندگان معتقدند که هنر با خلاقیت، ذوق، سلیقه و احساس توأم است و می‌توان به عدد میلیونی مخاطبان، آثار هنری متفاوت و گوناگون خلق کرد و آفرید، نویسندگان معترض، بررسی و درج نشان را به گونه‌ای ممیزی می‌دانند و قاطعانه با آن مخالف‌اند.

من یک نکته کلی را عرض کنم. صحبت‌هایی که شد، این بود که شیوه‌نامه تصویب نشده و مراحل اجرا و شیوه کار، هنوز مشخص نیست. اشاره‌ای آقای حجوانی داشتند که بعضی از دوستان این طرح را طرح رتبه‌بندی آثار می‌دانند. این دقیقاً همان جمله‌ای است که در بند ج گزارش کار عملکرد انجمن در سال ۷۸ آمده؛ یعنی رتبه خوب و عالی به کتاب دادن. به عقیده دوستانی که به این طرح معترض بودند، هیچ طرح دراز مدت فرهنگی نباید تصویب شود مگر به تایید مجمع برسد؛ یعنی تک تک اعضا در جریان آن باشند. متأسفانه، بعضی از طرح‌های فرهنگی که تا امروز حداقل مطرح شده، خیلی از اعضا از آن بی‌خبرند و این یکی از همان طرح‌ها می‌تواند باشد. من فکر می‌کنم به عدد اعضایی که عضو انجمن هستند، می‌تواند فکرهای گوناگون وجود داشته باشد و از آن طرف، هر نویسنده عضو انجمن و یا حتی کسانی که عضو انجمن نیستند، این حق را دارند که در سرنوشت ادبی خودشان دخالت کنند و انجمن نمی‌تواند برای کل جامعه ادبی ما تعیین تکلیف کند.

علی‌اصغر سیدآبادی: با سلام و تشکر از همه عزیزانی که با حضور با شکوه خود ما را مرهون لطف خود کردند. من ابتدا به نمایندگی از هیات مدیره انجمن، از دوستان گرامی خانم ابید، خانم نباتی، آقای شفیع و کلیه دوستانی که با اعتراض و انتقاد به طرح نقد و بررسی کتابهای کودک و نوجوان، کوشش کردند پدیده مبارک نقد را به صورت گروهی و جمعی، در انجمن سامان دهند، متشکرم و امید دارم دوستان با مشارکت بیشتری در این هیات مدیره و هیات مدیره بعدی، اشتباهات را به حداقل برسانند. تمام هم و غم هیات مدیره، این است که برنامه‌ها و طرح‌ها و مصوباتش با نظر اکثریت آرا باشد و نظر مجمع عمومی را تأمین کند و اگر پیشاپیش، به نحوی اطلاع پیدا کند که چنین نیست، در ترکیب آن تجدید نظر خواهد کرد. درباره این طرح نیز قطعاً چنین خواهد بود. اشکالاتی که درباره طرح مذکور مطرح شد، از چند جنبه قابل بررسی است:

۱. ملاک و معیار داوری درباره عملکرد هیات مدیره، اجزا و ارکان انجمن، اساسنامه است. انتظارات هیات مدیره از اعضا و اعضا از هیات مدیره باید در چارچوب اساسنامه باشد. هیات مدیره، به پشتوانه رأیی که از شما گرفته، طبق ماده

سوال برانگیز و شبهه‌دار جلوه می‌کند و شیوه نامه آن به گفته اعضای محترم هیات‌مدیره، به تصویب نرسیده درج نشان ماه طلایی و ماه نقره‌ای به دو صورت می‌تواند انجام بگیرد که چون هنوز روشن و قطعی نیست که انجمن کدام یک از این حالات را مد نظر قرار خواهد داد، لازم می‌بینم به نمایندگی از نویسندگان معترض، توجه هیات مدیره محترم و دوستان حاضر را برای تصمیم‌گیری نهایی، به چند نکته معطوف دارم.

اگر بررسی اثر برای درج نشان ماه طلایی و ماه نقره‌ای، قبل از چاپ انجام شود، عوارض و عواقب زیر را در بر خواهد داشت:

۱. مانعی بر سر راه جسارت و نوآوری و خلاقیت خواهد شد، چرا که ارزش‌گذاری اثر توسط عده‌ای خاص صورت می‌گیرد که هر چقدر هم صاحب نظر و صاحب فکر باشند، به این دلیل که با مقوله‌ای به نام هنر سر و کار دارند که سهم بزرگی از آن را ذوق، سلیقه و احساس فردی تشکیل می‌دهد، چه بسا اثری که به تشخیص این گروه خواندنی نیست، در میان مخاطبان حال و آینده جایگاهی خاص پیدا کند. هم‌چنان که وقتی شل سیلور استاین، برای اولین بار، اثر خود را به ناشران عرضه می‌کرد، با جواب رد آنان روبرو شد، اما اندک زمانی بعد از چاپ، آثار او به سرعت جهانی شد.

۲. اعطای این نشان به آثار، علاوه بر سلب جسارت از نویسندگان جوان، این خطر را در پی خواهد داشت که اگر کسی قصد ورود در این وادی را داشته باشد، تلاش کند تا قلم خود را به ذائقه و سلیقه کمیته بررسی بسپارد نه مخاطبان و توانایی و استعداد خود.

از آن جا که در نظر گرفتن دو نشان ماه طلایی و ماه نقره‌ای برای جداسازی کتاب‌ها، به منظور درجه‌بندی آثار در نظر گرفته شده، این حرکت معایب و عوارض و آشفتگی‌هایی در بر خواهد داشت:

الف) درجه‌بندی کتاب‌ها با نظر انجمن، با هویت صنفی این نهاد تعارض دارد. کار صنفی، یعنی کمک به اعضای ضعیف‌تر برای این که تلاشی کنند و قوی شوند. کار صنفی، یعنی امکانات مساوی در اختیار همه قرار گرفتن. این در حالی است که با درجه بندی آثار، ناخواسته، نویسندگان درجه‌بندی خواهند شد و گاه انگ ضعیف بودن یا متوسط بودن آنها تا آخر عمر ادبی‌شان باقی خواهد ماند.

۳۸ اساسنامه، می‌تواند در چارچوب اهداف انجمن که در ماده ۸ آن تصریح شده است، فعالیت‌ها و برنامه‌های مختلفی را اجرا کند و نیازی به مراجعه مستقیم و آرای اعضا ندارد. مشخصاً بندهای دال، ذ، ه این ماده، اجازه تصویب چنین طرحی را به هیات مدیره می‌دهد و بند و ماده ۲۴، راهی عملی و مطمئن برای نظارت مصوبات مجمع عمومی است که امروز ما شاهد استفاده آن توسط عده‌ای از دوستان هستیم که مجدداً از آنها تشکر می‌کنیم.

۲- این طرح هنوز در دستور کار هیات مدیره است و به طور کامل تصویب نشده است. آن چه تاکنون تصویب شده، کلیات طرح است و بخشی از اشکالات دوستان به طرح پیشنهادی برمی‌گردد که هنوز تصویب نشده و برای بررسی بیشتر، به کارشناسان ادبیات کودکان و نوجوانان ارجاع شده که قطعاً نظریات اعلام شده از سوی کارشناسان و دغدغه‌های فعلی دوستان، در ادامه بررسی‌ها مورد استفاده هیات مدیره قرار خواهد گرفت. پیش‌بینی هیات مدیره این بود که مرحله اولیه طرح بتواند در سال جاری اجرا شود؛ لذا فعلاً بسیاری از انتقادات دوستان، بلا موضوع است و فقط اعتراض به کل طرح، قابل بررسی و رأی‌گیری است.

۳- طرحی که انجمن تصویب خواهد کرد، ناظر به شکل و روش خواهد بود نه محتوا. بسیاری از اشکالات دوستان، اشکالات محتوایی است. یعنی هیچ معیار و ملاک خاصی از ابتداء به صورت مطلق و به عنوان ضابطه‌های اعطای نشان ماه طلایی و ماه نقره‌ای، از سوی هیات مدیره تصویب نخواهد شد تا دغدغه‌های دوستان صورت عینی و عملی پیدا کند. انتقادهای اصلی دوستان، انتقادهای محتوایی است، در حالی که طرح ارائه شده، ناظر بر شکل و روش است و به نظر می‌رسد دوستان بر اساس پیش‌فرض‌هایی، به قضاوت نشستند که ارتباطی به طرح ندارد و به همین دلیل، از نظر روشی، نقدی غیرعملی است.

۴. وضعیت کتاب کودک و نوجوان، به گونه‌ای است که نویسنده در ارتباط مستقیم با مخاطب قرار ندارد. البته، اشاره به صنفی بودن این طرح دارم و نهادهای واسطه، این ارتباط را برقرار می‌کند. نهادهای واسطه، امروز نهادهای دولتی است. وابستگی صنعت نشر کودک و نوجوان به دولت، به گونه‌ای است که در صورت عدم حمایت دولت و نخریدن کتابهای کودک و نوجوان، بسیاری از ناشران کودک و نوجوان، قادر به خرید نخواهند بود و کتابهای بسیاری از دوستان وارد عرصه نشر نخواهد شد. ادامه چنین روندی، آینده امید بخش و مطمئنی را پیش روی ما نمی‌گذارد. با توجه به تغییراتی که در خط و مشی نهادهای دولتی صورت می‌گیرد، نمی‌توان برای همیشه به چنین حمایت‌هایی دلخوش کرد. از سوی دیگر، اکثریت قریب به اتفاق کتابهای فعلی کودک و نوجوان در بازار طبیعی که مبتنی بر عرضه و تقاضا است، ناتوان از رقابت با کالاهای دیگر و حتی ناتوان از رقابت با رقیب‌های خوش آب و رنگ، اما بی‌محتواست که بخشی از این را می‌توان به عدم دسترسی کتابخانه نسبت داد. اما تجربه نشان داده است که این نکته، بیش از آن که علت باشد، توجیه است. در چنین وضعیتی، هیات مدیره انجمن وظیفه خود می‌داند طرح‌هایی را به مرحله اجرا در آورد که در شکستن چنین فضای مؤثر باشد. به گمان ما این طرح، امکان برقراری ارتباط مستقیم‌مان با خانواده‌ها و بچه‌ها را فراهم می‌کند و از این رو، به نظر ما طرحی صنفی و فرهنگی است. اصلاً بحث تعیین تکلیف کردن نیست. انجمن اگر بخواهد هم نمی‌تواند برای کسی تعیین تکلیف کند. انجمن اگر پیشنهادی می‌دهد، به منزله تعیین تکلیف کردن نیست. ما پیشنهاد می‌دهیم و این مردم هستند که انتخاب می‌کنند. شورای کتاب کودک، همین کار را دارد انجام می‌دهد؛ منتهی نشان ماه طلایی و ماه نقره‌ای نمی‌دهد، بلکه فهرست کتابهای مناسب را منتشر می‌کند. اگر ارائه این نوع فهرست‌ها بیشتر شود، این دغدغه به طور کامل حذف می‌شود. این طرح یا پیشنهادی که برای

ادبیات کودک و نوجوان دارد، فضا را برای ارتقای سطح ادبی کودک و نوجوان باز خواهد کرد و کتاب‌های کودک و نوجوان، به جای انتقال به مؤسسات دولتی، به خانه‌های بچه‌ها راه پیدا خواهد کرد.

۵. همیشه ساده‌ترین راه برای حل مشکلات، پاک کردن صورت مسئله است. اما این راه قطعاً بهترین راه نیست. به جای این که به بهانه چند ایراد کوچک، اصل طرح را که فایده‌های بسیار دارد، از بین ببریم و آن را محکوم کنیم، می‌توانیم از پدید آمدن چنین مشکلاتی جلوگیری کنیم. این طرح هنوز در دست بررسی است و دوستان می‌توانند با پیشنهادها و طرح‌های خودشان و مشارکت‌شان در جلسات هیات مدیره، وارد بحث شوند و دخالت داشته باشند. هیات مدیره در صورت تصویب طرح از سوی مجمع عمومی، از پیشنهادات و انتقادات و اصلاحات استقبال می‌کند و مصراحتاً از دوستان می‌خواهد پیشنهادات خود را ارائه دهند. روی این طرح بحث‌های زیادی شده و کارشناسی‌های لازم برای تصویب آن انجام گرفته. این طرح ابتدا توسط مدیر فرهنگی انجمن طرح و اصلاح شد و سپس در جلسه دبیران کمیته‌ها مورد بررسی قرار گرفت. هیات مدیره هم پس از چند ساعت بحث و بررسی، کلیت آن را تصویب کرد و بخشی از آن را بررسی کرد و آن را همچنان در دستور کار دارد و منتظر نظر کارشناسان است. به عبارت دیگر، می‌توان گفت این طرح، تا این مرحله، محصول بحث و بررسی بیش از بیست نفر بوده است. از شما تقاضا می‌کنیم به نظر کارشناسی آنان اعتماد کنید و اجازه دهید این طرح اجرا شود. بدیهی است دوستان می‌توانند در ادامه بررسی و اجرای این طرح، از نقش نظارتی مجمع بهره گرفته، تلاش کنند تا این طرح در مسیر سالم و روشن راه ببیند. پیشاپیش از لطف شما سپاسگزارم.

ماده ۸: اهداف و موضوع فعالیت انجمن به شرح زیر است:

د) ایجاد ارتباط میان اعضا و مخاطبان آثارشان

ز) ارتقاء سطح کمی و کیفی ادبیات کودک و نوجوان

ح) پژوهش و مطالعه پیرامون مسائل مرتبط با ادبیات کودک و نوجوان و تهیه و تدوین طرح‌ها و برنامه‌های فرهنگی و ارائه پیشنهادات سازنده و عملی به دست‌اندرکاران امور فرهنگی

ی) ایجاد تسهیلات لازم برای آرایه و معرفی آثار هنری ارزنده اعضا به جامعه